



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 147/2015-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. marca 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Vladimírou Dankovou, Kolárska 4, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na ochranu proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania podľa čl. 36 písm. b) v spojení s čl. 51 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením vlády Slovenskej republiky č. 153 z 26. februára 2003 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako podanú oneskorene.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. júla 2013 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. Vladimírou Dankovou, Kolárska 4, Bratislava, ktorou

namieta porušenie svojho základného práva na ochranu proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania podľa čl. 36 písm. b) v spojení s čl. 51 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením vlády Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) č. 153 z 26. februára 2003 (ďalej len „uznesenie vlády“).

Z obsahu sťažnosti a z príloh k nej pripojených vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou doručenou Okresnému súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) 9. marca 2005 domáhal proti Slovenskej republike (ďalej len „žalovaná“) určenia, že jeho odvolanie z funkcie viceguvernéra Exportno-importnej banky Slovenskej republiky (ďalej len „Eximbanka“) a z funkcie člena rady Eximbanky je neplatné.

Okresný súd po tom, ako vec prerokoval, rozsudkom sp. zn. 19 C 72/05 z 21. októbra 2009 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) vo veci samej rozhodol tak, že žalobu v celom rozsahu zamietol.

Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, ktorým sa na podklade dôvodov v ňom uvedených domáhal, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil tak, že žalobe vyhovie. O odvolaní podanom sťažovateľom proti rozsudku okresného súdu rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 4 Co 202/2010 z 8. decembra 2010 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) tak, že rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

Sťažovateľ následne podal ústavnému súdu sťažnosť, ktorou namietal, že v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 4 Co 202/2010 bolo porušené jeho základné právo na ochranu proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania podľa čl. 36 písm. b) ústavy a právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy. Ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosti dospel k záveru, že podmienky na jej prijatie na ďalšie konanie sú splnené a postupom podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon

o ústavnom súde“) rozhodol o jej prijatí na ďalšie konanie. Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd nálezom sp. zn. II. ÚS 117/2011 z 30. júna 2011 (ďalej len „nález ústavného súdu“) rozhodol, že krajský súd v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 202/2010 porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy, rozsudok krajského súdu zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie, sťažovateľovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia a vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhoviel.

Po vrátení veci krajskému súdu na ďalšie konanie krajský súd uznesením zrušil rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Okresný súd uznesením č. k. 19 C 72/2005-274 z 5. apríla 2013 návrh vo veci samej v celom rozsahu zamietol a návrh sťažovateľa na vylúčenie majetkovej a nemajetkovej ujmy z 8. februára 2012 taktiež zamietol (podľa tvrdenia sťažovateľa žalobu „... v celom rozsahu zamietol“ s odôvodnením, že „... nemá právomoc preskúmať uznesenia vlády SR“).

V súvislosti s uvedeným ústavný súd zistil, že proti rozsudku okresného súdu sťažovateľ nepodal odvolanie a rozsudok okresného súdu nadobudol právoplatnosť 27. apríla 2013. O trovách konania rozhodol okresný súd samostatným uznesením č. k. 19 C 72/2005-280 zo 6. júna 2013 (právoplatným 15. apríla 2014).

Po vydaní rozsudku okresného súdu sťažovateľ podal ústavnému súdu sťažnosť (2. júla 2013), ktorú v súvislosti s namietaným porušením označeného práva podľa čl. 36 písm. b) v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy odôvodňuje takto:

„Moje odvolanie z funkcie viceguvernéra Eximbanky nebolo v súlade s § 7 ods. 11 zák. č. 80/1997 Z. z. o Eximbanke, podľa ktorého vláda môže odvolať z funkcie člena Rady banky na návrh ministra podľa ods. 3 aj z iných dôvodov, ako sú uvedené v odseku 9, čo znamená, že dôvod na odvolanie môže byť aj iný ako dôvody taxatívne v zákone vymedzené, ale aj tento tzv. iný dôvod musí byť v príslušnom rozhodnutí vlády špecifikovaný. Nemožno viceguvernéra odvolať bez uvedenia konkrétneho dôvodu. Vláda

SR ma neoboznámila s dôvodmi môjho odvolania, nemal som možnosť k nim sa vyjadriť a nesprávne interpretovala § 7 ods. 11 zákona č. 80/1997 Z. z. o Eximbanke.

Vo svojej prvej sťažnosti som založil do spisu návrh uznesenia, ktorým NR SR schválila návrh skupiny poslancov na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 80/1997 Z. z. o Eximbanke.

Z dôvodovej správy jednoznačne vyplýva, že v praxi sa môžu vyskytnúť aj iné dôvody pre odvolanie z funkcie. Musí to byť však v záujme riadneho plnenia úloh a v súlade s Ústavou SR.

Bol som odvolaný 3 mesiace pred skončením funkčného obdobia bez uvedenia dôvodu, tým nebol dodržaný zákonný postup, ktorý zabezpečuje zákon a zároveň postupom odvolania bol porušený čl. 36 písm. b) Ústavy SR, ktorý chráni pred svojvoľným prepúšťaním zo zamestnania a diskrimináciou v zamestnaní. Moje odvolanie z funkcie považujem za protiprávne, protiústavné, neplatné a diskriminačné.

Neuvedením dôvodu odvolania sa navodí protiprávny stav, ktorý trvá, a je v rozpore s ústavnými právami.“

Na základe uvedenej argumentácie sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Vláda Slovenskej republiky uznesením Vlády SR č. 153 zo dňa 26. 02. 2003 porušila základné právo [REDAKOVANÉ] na ochranu proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania a diskriminácii v zamestnaní podľa čl. 36 písm. b) v spojení s čl. 51 ods. 1 Ústavy SR.

2. Uznesenie vlády SR č. 153 zo dňa 26. 02. 2003 sa zrušuje.

3. [REDAKOVANÉ] sa priznáva finančné zadostučinenie v sume 17.000.- EUR, ktoré je povinná Vláda SR vyplatiť k jeho rukám do jedného mesiaca od právoplatnosti nález.

4. [REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 275,94.- EUR, ktoré je Vláda SR povinná vyplatiť na účet právnej zástupkyne JUDr. Vladimíry Dankovej do jedného mesiaca od právoplatnosti nález.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa čl. 36 písm. b) ústavy zamestnanci majú právo na spravodlivé a uspokojujúce pracovné podmienky. Zákon im zabezpečuje najmä ochranu proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania a diskriminácii v zamestnaní.

Podľa čl. 51 ods. 1 ústavy domáhať sa práv uvedených v čl. 35, 36, 37 ods. 4, čl. 38 až 42 a čl. 44 až 46 tejto ústavy sa možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú.

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol z funkcie viceguvernéra Eximbanky odvolaný 26. februára 2003. Sťažnosť bola ústavnému súdu doručená 2. júla 2013, teda zjavne po uplynutí lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Na tejto skutočnosti nič nemení skutočnosť, že pred doručením sťažnosti ústavnému súdu všeobecné súdy (okresný súd) konali o žalobe sťažovateľa o určenie neplatnosti právneho úkonu a náhradu škody proti odporcom, a to Slovenskej republike, zastúpenej Úradom vlády Slovenskej republiky, a Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom financií Slovenskej republiky. Navyše aj po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku okresného súdu č. k. 19 C 72/2005-274 z 5. apríla 2013, a to 27. apríla 2013, uplynuli do doručenia sťažnosti ústavnému súdu viac ako dva mesiace.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako podanú oneskorene.

Nad rámec uvedeného ústavný súd uvádza, že z citovaného obsahu sťažnosti (časť I tohto uznesenia) vyplýva, že podstata argumentácie sťažovateľa, s ktorou spája porušenie ním označeného základného práva uznesením vlády, spočíva v námietke jeho nedostatočného odôvodnenia. Ústavný súd v súvislosti s touto argumentáciou sťažovateľa považuje za podstatné uviesť, že sťažovateľ túto argumentáciu už nastolil v sťažnosti, ktorou sa okrem iného domáhal aj vyslovenia porušenia označeného základného práva podľa čl. 36 písm. b) ústavy v konaní vedenom krajským súdom sp. zn. 4 Co 202/2010, ktorým krajský súd potvrdil rozsudok okresného súdu, ktorým bola jeho žaloba, ktorou sa domáhal určenia neplatnosti svojho odvolania z funkcie viceguvernéra Eximbanky a člena rady Eximbanky uznesením vlády, zamietnutá.

Ústavný súd v predmetnom náleze vyslovil právny názor, podľa ktorého odvolaním z funkcie nedochádza ku skončeniu pracovného pomeru, pretože skončenie pracovného pomeru je v príčinnej súvislosti s inou právnou skutočnosťou (v danom prípade výpoveďou so skončením pracovného pomeru sťažovateľa 31. mája 2003). Na základe uvedenej argumentácie ústavný súd dospel k záveru, že medzi namietaným protiprávnym odvolaním sťažovateľa z funkcie člena Eximbanky a označeným základným právom potrebný vzťah príčinnej súvislosti neexistuje. V tejto súvislosti ústavný súd uvádza, že obsahom princípu právneho štátu je vytvorenie istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď (I. ÚS 87/93). Ústavný súd v okolnostiach danej veci nezistil žiadny dôvod, pre ktorý by sa mal od právnych záverov vyslovených ústavným súdom v náleze sp. zn. II. ÚS 117/2011 odchýliť.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších požiadavkách sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. marca 2015